

Vraag nr. 109
van 19 maart 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Startende technologiebedrijven – Steun

Eén van de grote pijnpunten van het omzetten van innovatie en kenniseconomie in de IT-sector (informatietechnologie) naar rendabele activiteiten is het bij de opstart vinden van de nodige huisinfrastructuur voor dergelijke bedrijvigheid. In Nederland heeft men recentelijk gepoogd dit euvel te verhelpen. Bedoeling is om een startend technologiebedrijfje tijdelijk gratis onderdak te geven in de gebouwen van grotere bedrijven uit de ruimere technologiesector (als daar in Vlaanderen onder meer zijn Belgacom, Proximus, Mobistar, Base, Telenet, enz. ...). Dit hoeft uiteraard niet tot de IT-sector beperkt te blijven, maar kan na welslagen ook worden uitgebreid naar andere sectoren.

In Nederland is het aldus de bedoeling dat grote bedrijven en instellingen elk een jonge, startende ondernemer in digitale technologie maximaal twee jaar gratis onderdak verlenen. De zogenoemde technostarter moet in die tijd eveneens gratis gebruik kunnen maken van de computervoorzieningen van zijn "huisbaas". Dit voorstel kwam oorspronkelijk van de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland en was vooral gericht tot grote bedrijven als Philips en Akzo Nobel.

De Nederlandse staatssecretaris voor Economische Zaken en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben dan het actieprogramma TechnoPartner "Van Kennis naar Welvaart" naar het parlement (Tweede Kamer) gestuurd. Het actieprogramma zet aldus in op de verbetering van het technostartersklimaat in Nederland. Immers, in vergelijking met het buitenland blijft het aantal spin-offs vanuit kennisinstellingen achter. De kwaliteit van de publiek gefinancierde kennis is hoog, maar toch wordt deze kennis niet of onvoldoende benut. Aldus maken ze in Nederland naar eigen zeggen onvoldoende gebruik van het vernieuwingsvermogen van technostarters.

De ambitie van het actieprogramma is om van Nederland een land te maken waarin het gewoon is dat onderzoekers en (beta)studenten een eigen bedrijf beginnen (het verhogen dus van de startersgraad) en waarin het voor kennisinstellingen en bedrijven vanzelfsprekend is technostarters te stimuleren (een soort technopeterschap). Om deze ambities te realiseren, bevat het Nederlandse actieprogramma TechnoPartner een pakket concrete acties :

- TechnoPartner Seed Facility om in de kapitaalbehoefte te voorzien ;
- TechnoPartner Subsidieregeling Kennisexploitatie (SKE) teneinde wetenschappelijke kennis binnen en buiten de kennisinstellingen beter te benutten ;
- TechnoPartner Platform teneinde informatie en expertise aan te bieden en uit te wisselen en de knelpunten van technostarters continu te inventariseren.

TechnoPartner is dus een generiek en flexibel programma dat invulling geeft aan de stroomlijning van het technostartersbeleid. Het neemt de plaats in van of is aanvullend bij reeds lopende initiatieven in het kader van bepaalde actieprogramma's. Het streven is dat het TechnoPartner-programma binnen Europa een prominente rol inneemt.

In het Nederlandse model werd in de begroting 2004 reeds in een aanloopbudget voorzien dat structureel oploopt tot 25 miljoen euro per jaar, met ingang vanaf 2007 beschikbaar via een eigen operationele pijler. Deze budgetten worden aangeboden in wat men in Nederland de kennisenveloppen noemt. Teneinde het TechnoPartner-programma te ondersteunen, worden de actielijnen verder ingevuld in samenwerking met de betrokken partijen, zoals kennisinstellingen, financiers, technostarters, bedrijfsleven en experts uit de praktijk.

In Vlaanderen kent men reeds een bescheiden aanzet tot een soort TechnoPartnership via onder meer Belgacom dat aan sponsoring doet van m-Village (ook wel m-Brussels Village of Brussels Village genoemd), waarin een aantal technostarters tijdelijk onderdak hebben gevonden (<http://www.m-village.com/code/nl/part.asp>).

Vraag is nu of de Vlaamse overheid en in het bijzonder de minister van Innovatiebeleid terzake geen eigen initiatieven kan opstarten om een Vlaams TechnoPartner-actieprogramma mogelijk te maken. Via een voorstel van decreet is dit vanuit het Vlaams Parlement, gelet op de techniciteit van de materie, een uiterst moeilijke klus. Het is veeleer aangewezen dat dergelijk innovatiebeleid vanuit de Vlaamse regering via een ontwerp van decreet gestalte krijgt.

1. Zijn de Vlaamse regering en de bevoegde minister op de hoogte van het Nederlandse TechnoPartner-actieprogramma voor verbetering van het technostartersklimaat ?

2. Is er budgettaire ruimte om via de budgetten uit een soort kennisenveloppe in de nodige middelen te voorzien om een Vlaams TechnoPartner-actieprogramma op te starten ?
3. Zijn de Vlaamse regering en de bevoegde minister op de hoogte van de reeds bestaande schuchtere pogingen in Vlaanderen om via sponsoring een soort hulp aan technostarters te organiseren ?
4. Bestaan er plannen om nog tijdens de huidige legislatuur de nodige incentives te geven tot verbetering van het technostartersklimaat ?

Antwoord

1. De instanties van het domein Wetenschappen en Technologische Innovatie zijn op de hoogte van het Nederlandse TechnoPartner-actieprogramma en ook van enkele kanttekeningen die hier in Nederland zelf reeds bij worden gemaakt.
2. Er is in 2004 niet in afzonderlijke budgettaire ruimte voorzien voor een eventueel Vlaams TechnoPartner-actieprogramma. Dit wordt momenteel ook niet opportuun geacht gegeven de lopende en nieuwe initiatieven op Vlaams niveau die aan dezelfde doelstellingen tegemoetkomen (zie hierna).
3. De (gesteunde) initiatieven in Vlaanderen zijn alerminst als "schuchter" te bestempelen.

De belangrijkste zijn terzake:

- Het KMO-programma van het IWT (*Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen – red.*) waarbij in de praktijk in meerderheid kleine en startende ondernemingen aan bod komen.

Hierbij wordt voorzien in een basissubsidie ten bedrage van 60% (Innovatiestudies) of 35% (Innovatieprojecten). Opgestart medio 2001, wordt eerstdaags het duizendste projectvoorstel verwacht. Een verdriedubbeling t.o.v. de voorafgaande meerdere KMO-programma's samen, die in de vorige legislatuur werden opgezet. In uitvoering van de Ondernemingsconferentie beslist de Vlaamse regering op 26 maart 2004 over de uitbreiding van het programma, met drie miljoen euro extra budgettaire middelen voor 2004. In 2003 werd 16.327 keuro steun in dit programma toegezegd.

- Algemeen voorziet het IWT voor O&O-projecten van KMO's in rentedragende "achtergestelde leningen", bovenop de subsidiesteun. Samen goed voor max. 80% van de projectkosten. In 2003 werd ca. vier miljoen euro aan achtergestelde leningen toegekend.

Er wordt momenteel werk gemaakt van een overeenkomst met PMV (*Participatiemaatschappij Vlaanderen – red.*) om te voorzien in een grote lening (25 miljoen euro) om deze achtergestelde leningen ten laste te nemen, i.p.v. op de gewone begroting, zoals momenteel het geval.

- Een reeks initiatieven staan momenteel op stapel om de toegang tot risicokapitaal voor KMO's substantieel te verbeteren, o.m. in uitvoering van de Ondernemingsconferentie:

de Arkimedes-regeling;

de Vriendenlening;

de Talentenbank;

de fusie van de (sub-kritische) Business Angels Netwerken.

- Het IWT heeft in 2003 zijn postdoctorale onderzoeksmandaten verruimd opengesteld.

Voortaan kan dergelijk mandaat (2 à 3 jaar) ook benut worden voor de voorbereidende werkzaamheden van een spin-off of voor een kennistransfer van basisonderzoek door uitvoering van het mandaat binnen een bestaande (hoogtechnologische) onderneming, inclusief jonge startende technologiebedrijven.

- In het Programma Strategisch Basisonderzoek wordt vanaf 2004 expliciet de mogelijkheid geboden om projecten uit te voeren gericht op de valorisatie van onderzoeksresultaten via een nieuwe universitaire spin-off.
- De reeds geruime tijd lopende peterschapsprojecten worden door collega Ceysens ondersteund.
- Het Innovatiebeleid voorziet in de actieve ondersteuning van innovatie-intermediairen, belast met de begeleiding van inzonderheid KMO's en startende bedrijven.

De steun terzake loopt via het programma "Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden" (VIS) en via de steun aan universitaire interface-diensten, naast deze van IMEC, VIB en VITO.

In totaal zullen medio 2004 zo'n 200 VTE aan innovatieadviseurs actief zijn in Vlaanderen.

(IMEC : Interuniversitair Micro-Elektronica-centrum; VIB : Vlaams Interuniversitair Instituut voor de Biotechnologie ; VITO : Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek ; VTE: voltijds equivalent – red.)

4. Het lijkt niet opportuun om inzake technostarters nog nieuwere initiatieven te voorzien, vooraleer de op stapel zijnde initiatieven tot volle ontplooiing zijn kunnen komen.